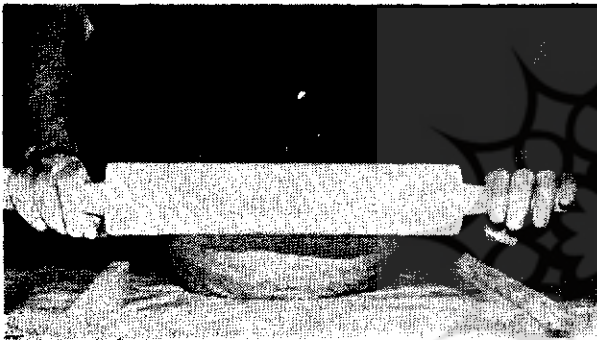

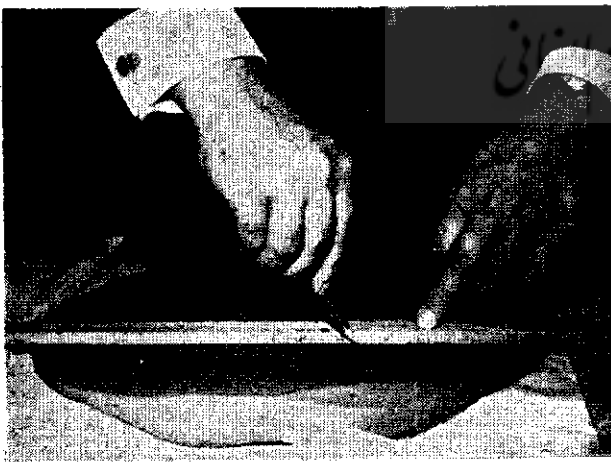
آشنایی با فنون عملی سراسر مسکیت

مهدی زواره‌ای

ساختن کاشی بروش لوحه کردن گل

دو عدد شمشه حد ضخامت را مشخص خواهد کرد و به کمک وردانه توده گل مسطح میشود

مربع مورد نظر بکمک خطکش روی گل مسطح رسم میشود

برای ساختن يك کاشی یا مجموعه‌ای از کاشی بطریق لوحه کردن گل ، وسائل مورد نیاز عبارتست از :

- ۱ - کاغذ روغنی که باید روی میز کار پهن شود .
  - ۲ - وردانه چوبی .
  - ۳ - دو قطعه چوب مستقیم مکعب مستطیل شکل (بشکل شمشه بناها ولی نازکتر از آن) بطول تقریباً ۵۰ سانتیمتر .
  - ۴ - يك سوزن بزرگ (بیز بهتر است) .
- طرز عمل بقرار زیر خواهد بود :
- ۱ - کاغذ روغنی را روی سطح میز کار پهن میکنید و توده گل ورز داده را روی آن قرار میدهید .

- ۲ - دو عدد شمشه را در فاصله مناسبی قرار میدهید و بکمک وردانه شروع به مسطح و لوحه کردن گل مینمایید بنحویکه در تمام سطح لوحه ضخامت برابر با بلندی شمشه‌های کناری باشد .

- ۳ - مربع مورد نظر را که جهت اندازه کاشی در نظر گرفته‌اید بکمک خطکش و مداد روی سطح لوحه مشخص مینمائید این اندازه بهر میزانی که بخواهید میتواند باشد ولی معمولاً کاشی‌ها را با این طریق با ابعاد ۱۰×۱۰ یا ۱۵×۱۵ سانتیمتر میسازند .

- ۴ - در موقع رسم مربع روی لوحه گل باید هر ضلع را چند میلیمتر بزرگتر انتخاب کرد تا در موقع خشک شدن و پخت که انقباض حاصل میکند اندازه اصلی بدست آید .

- ۵ - بکمک تیغه چاقو از روی خط مدادی مربع حاصله را از گل اطراف آن جدا میکنیم بدون اینکه گلهای اطراف را برداشته و دور مربع را تمیز نماییم زیرا در این صورت لبه کاشی بنحو نامطلوبی خشک شده و پیچ میخورد .

- ۶ - وقتی گل سفت شد بطوریکه امکان بلند کردن

روی توری الك میباشد .

۱۰ - چنانچه کاشی را کلفت انتخاب کرده باشیم پس از آنکه گل سفت شد و در اصطلاح خود را گرفت آنرا برگردانیده و از پشت در حدود یکسوم از ضخامت آنرا گود مینمائیم و سپس روی صفحه گچی برای خشک شدن میگذاریم این روش عمل انقباض کاشی را کمتر و خطر تاب خوردن و ترک برداشتن آنرا حداقل میرساند .

۱۱ - چنانچه منظور کننده کاری و طرح ریزی نقش روی کاشی باشد باید در همان حالتی که گل خود را گرفته است (قبل از خشک شدن کامل) بکمک قلم طرح مورد نظر را روی آن رسم کرد .

ساختن بشقاب با روش لوحه کردن گل

ساختن یک دست بشقاب مربع شکل با استفاده از روش

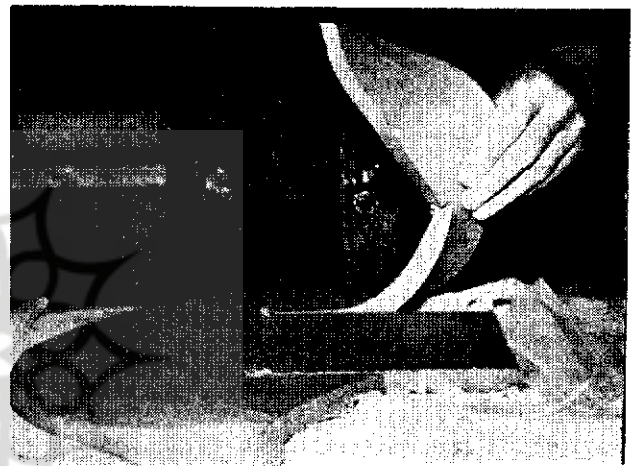
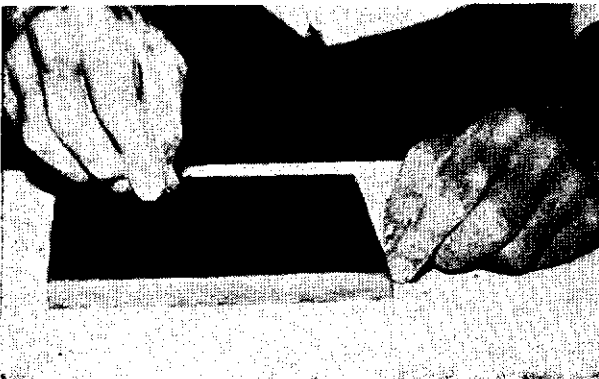

بکمک تیغه چاقو مربع حاصله از گل اطراف جدا میشود

دور مربع حاصله (کاشی گلی) را بکمک اسفنج صاف و تمیز مینمائیم

اگر نقشی لازم است روی کاشی خشک نشده رسم میکنیم

وقتی گل سفت شد گل‌های اطراف مربع را بر میداریم

دست گرفتن آن حاصل است گل‌های اطراف مربع را برداشته و دور تا دور مربع کاشی را بکمک اسفنج مرطوب تمیز و صاف مینمائیم .

۷ - اگر گل کاشی را قبل از کار با گل پخته و نرم شده مخلوط کرده باشیم میتوانیم در هوای اطاق کار آنرا خشک کنیم و در غیر این صورت از اطاقک یا گنجه رطوبت استفاده میکنیم تا بتدریج خشک شود و بدین ترتیب از ترک خوردن و تاب برداشتن آن جلوگیری مینمائیم در هر حال باید در روز اول هر ۲ یا سه ساعت یکبار صفحه کاشی را این رو و آن رو کرد .

۸ - کاشی ساخته شده را روی صفحه گچی گذارده و صفحه گچی دیگری روی آن قرار میدهیم تا بصورت ساندویچ درآید و با این روش آنرا بنحو مطلوب خشک میکنیم باید توجه داشت که ضخامت صفحات گچی تقریباً با یکدیگر برابر باشد .

۹ - طریق دیگر برای خشک کردن کاشی قراردادن آن

میباشد و در اینجا فقط ساختن الگوی کاغذی قبل از شروع بکار لازم میباشد .

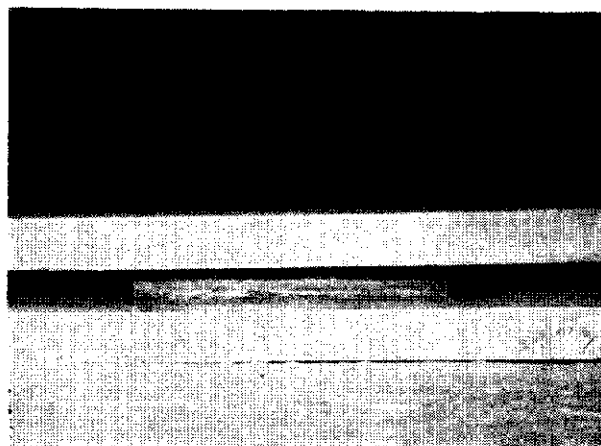
طرز عمل شامل مراحل زیر خواهد بود :

۱- برای ساختن الگو يك قطعه کاغذ نسبتاً ضخیم را انتخاب کرده و آنرا با بعد مورد نظر می بریم و سپس گوشه‌هایش را مدور مینمائیم .

۲- اندازه الگو را از اندازه بشقاب مورد نظر کمی بزرگتر انتخاب میکنیم تا پس از خشک شدن و پختن انقباض حاصله بشقاب را کوچکتر از آنچه که میخواسته‌ایم نسازد .

۳- قطعه‌ای از گل را که بوزن تقریبی يك کیلوست خوب ورز داده و بصورت گلوله کاملاً گردی درمیآوریم .

۴- بکمک وردانه گل را مسطح و بشکل لوحه درمیآوریم در اینجا شمشه‌ها حدود ضخامت گل را معین مینمایند یعنی گل

کاشی را بین دو صفحه گچی میگذاریم تا خشک شود و تاب بر ندارد

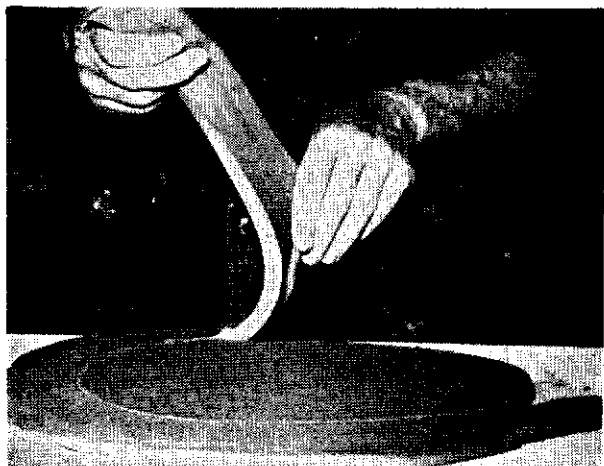

الگو روی صفحه گل مسطح گذارده میشود و دور تا دور آن با چاقو جدا میگردد

الگوی کار از کاغذ ساخته میشود

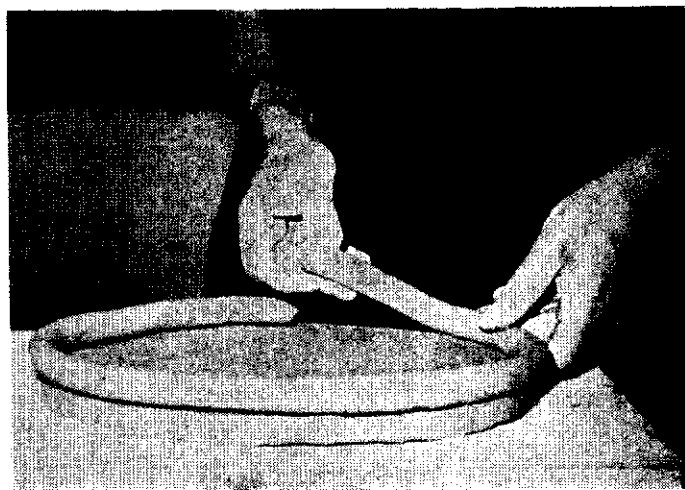
گل‌های زیادی از دور گل بریده شده مطابق الگو برداشته میشود

لوحه کردن گل برنامه جالب و مناسبی است برای کسانی که این رشته مقالات را تا امروز دنبال کرده و عمل نموده‌اند زیرا بشقابهای حاصله پس از ختم عمل فرم بسیار زیبایی خواهد داشت که میتواند در سری کارهای انجام شده جای مشخصی را اشغال نماید . با این طریق امکان ساخت بشقابهای مدور نیز وجود دارد ولی دقت و ممارست بسیار زیاد لازم است تا از کج شدن و از حالت گردی خارج شدن دوره بشقاب جلوگیری بعمل آورد و برای مبتدیان بهتر است همان فرم چهار گوش یا مستطیل را ذکر نمائیم .

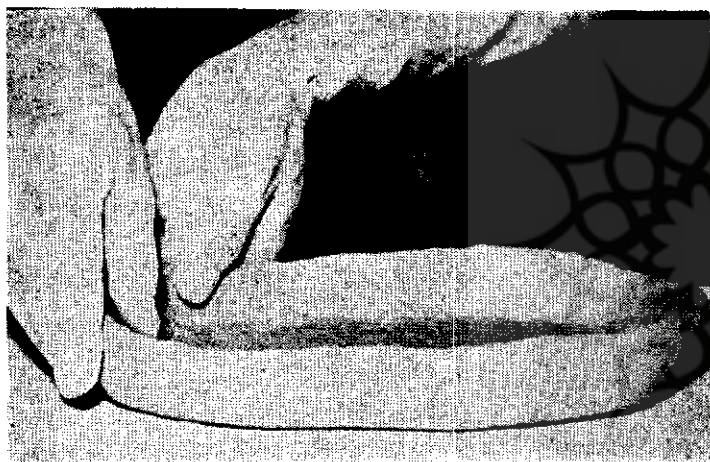
وسایل کار همان وسایل ساختن کاشی از گل لوحه شده

بکمک گل لوله‌ای دور صفحه مطابق الگو را بالا می‌آوریم

بکمک دست دور آنرا صاف می‌کنیم

تا آنجا مسطح می‌شود که لوحه حاصله ضخامتی برابر با ۷ میلی‌متر داشته باشد.

۵ - الگوی کاغذی را روی لوحه گل قرار داده و دور آنرا بکمک چاقو بریده و گل زیسادی اطراف را جدا کرده و برمی‌داریم.

۶ - صفحه گلی حاصله را می‌گذاریم که سفت شود یعنی تا وقتی که بتوان آنرا در دست گرفت بدون اینکه تغییر شکل پیدا کند.

۷ - صفحه گلی سفت‌شده را روی صفحه گچی مناسب قرار می‌دهیم.

۸ - بوسیله گل لوله‌شده‌ای که قطر آن برابر با ۱۲

با اسفنج بشقاب ساخته شده را تمیز کرده و می‌گذاریم تا خشک شود

میلی‌متر است دور صفحه گلی را بالا می‌آوریم بنحویکه گودی مناسب و شکلی به بشقاب بدهد.

۹ - دور لبه حاصله را با لوله گل محافظت می‌نمائیم تا از فرم خارج نشده و ریخته نشود تا موقعی که خود را خوب گرفته و سفت شود.

۱۰ - پس از سفت شدن لوله گل محافظ را از زیر لبه برداشته و دور بشقاب را با چاقو و با وسیله کارد سیمی تمیز کرده و مدور می‌نمائیم و با اسفنج مرطوب صاف می‌کنیم.

۱۱ - برای اینکه بشقاب در موقع خشک شدن تاب بر ندارد آنرا روی صفحه گچی مرطوب قرار داده و روی آن پارچه مرطوب میکشیم تا ۲ ساعت و بعد از آن پارچه برداشته و بشقاب را می‌گذاریم تا کاملاً خشک و برای خام‌پخت شدن آماده شود.

